

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.๒๕๓๕ และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.๒๕๓๕ ของร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว บนถนนสายแม่ริม - สะเมิง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จากกิโลเมตรที่ 1 - 19 ระยะทางทั้งหมด 19 กิโลเมตรเป็นจำนวน 71 ร้าน รวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต การสัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ chi square

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ดำเนินการร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มจำนวน 14 ร้านเท่านั้น (ร้อยละ 19.7) ที่มีการจัดเขตปลอดบุหรี่ ในจำนวนนี้มี 9 ร้านไม่ได้จัดเขตสูบบุหรี่และอีก 5 ร้าน มีการจัดเขตสูบบุหรี่ ไม่มีผู้ดำเนินการร้านใดที่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ครบและถูกต้อง ซึ่งประเด็นที่ผู้ดำเนินการปฏิบัติได้ไม่ถูกต้องได้แก่ การจัดแสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ไม่ครบตามที่กฎหมายกำหนด การแสดงป้ายที่มีข้อความและเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่และเขตสูบบุหรี่ไม่ถูกต้อง พบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ดำเนินการ ประเภทของลูกค้าที่มาใช้บริการ ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ ประเภทร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม และการบังคับใช้กฎหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.๒๕๓๕ ของผู้ดำเนินการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ผลจากการศึกษานี้สะท้อนถึงการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในแหล่งท่องเที่ยวที่ค่อนข้างต่ำและยังไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรที่จะพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม รวมถึงวางแผนทำให้สถานที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นเขตปลอดบุหรี่เพื่อลดผลกระทบจากควันบุหรี่มือสองได้อย่างแท้จริง

This study was the descriptive research. The objectives were to study the compliance with the Non-Smoker's Health Protection Act B.E. 2535 and factors also related to of 71 food and drink shops in tourist sites, Mae Rim District, Chiang Mai Province, from the first kilometer to the nineteenth kilometer, in the total of 19 kilometers. Collecting data has been done by observing, interviewing and completing the questionnaire. Descriptive analysis was used in analyzing the data such as percentage, average mean, standard deviation and correlation analysis by using chi square test.

The results found that only 14 food and drink shops (19.7 percent) provided non-smoking areas. It meant that all areas of 9 food and drink shops were the non-smoking areas without arranging the smoking area while 5 food and drinks shops had arranged the smoking areas. There were no shops that have arranged smoking and non-smoking areas in the proper and complete way according to the Non-Smoker's Health Protection Act B.E. 2535. The things that the malpractitioners did, were no showing the signs in four areas, showing the sign with the incorrect statements and symbols of smoking and non-smoking areas. Correlations between the educational level of the entrepreneurs, types of the customer, a period of opening services of the food and drink shops, types of the food and drink shop, law enforcement by the officers and the compliance with the Non-Smoker's Health Protection Act B.E. 2535 of the entrepreneurs have been found significantly at $p < 0.05$.

The data from this study reflected that the results of the compliance with the non-smoker's health protection Act. B.E. 2535 in the tourist attractions were rather low and incorrect. Therefore, the related institutes should consider the improvement, the promotion including the plans for food and drink shops in the tourist attractions, so that it will be the non-smoking area, which will reduce the effect from the secondhand smokers.